

Motion till riksdagen 2009/10:Ju288

av **Eva-Lena Jansson och Luciano Astudillo (s)**

Grov oaktsam våldtäkt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur begreppet grov oaktsam våldtäkt kan införas i sexualbrottslagen.

Motivering

Sedan flera år har vi en ny sexualbrottslag. Förändringar som gjordes innebar att man i lagen utvidgade våldtäktsbestämmelsen, vilket inneburit att fler gärningar kom att bedömas som våldtäkt. Ett exempel på en sådan gärning kan vara när en kraftigt berusad kvinna utnyttjas sexuellt utan att våld eller hot förekommit. Och om flera gärningsmän deltagit i ett övergrepp innebär det att våldtäkten kan bedömas som grov.

Förändringarna av lagen har varit mycket välkomna och mottogs med stor glädje av flera grupper som jobbat med våldsutsatta kvinnor. Fortfarande förekommer det fall där åtal inte väckts, alternativt där åtalet om våldtäkt ogillats. Trots de förändringar och den skärpning av lagen som skett har ändå män kunnat dölja sig bakom påståendet om frivillighet och därmed sluppit straff för något som den utsatta kvinnan betraktat som ett övergrepp.

Om det är så att män kan komma undan åtal eller straff för en handling genom att påstå att de trodde att kvinnan ville är det uppenbart att det behövs förändringar. När det gäller sexualbrottslagen anser vi därför att det behöver införas ett nytt begrepp i lagen: grov oaktsam våldtäkt. Själva kärnan i tillämpningen av begreppet grov oaktsam våldtäkt är att utgå från hur en normalt oaktsam man skulle agera i en liknande situation. Vi menar att ett viktigt skäl till denna lagförändring är den signal som kriminaliseringen skulle innebära. Som lagstiftare skulle vi stå bakom uppfattningen att det inte är acceptabelt att bara skylla ifrån sig med ”att man inte förstod att hon inte ville”. Det handlar alltså inte om att införa ett samtyckeskrav.

Fel! Okänt namn på

Vad som är viktigt att poängtera är att det handlar om ett nödvändigt tilllägg men inte en försvagning av våldtäktsbegreppet. Och eftersom inte beviskravet sänks utan skuldkravet, skall det fortfarande visas utom rimligt tvivel att gärningsmannen uppfyller både objektiva och subjektiva rekvisit som krävs för straffbarhet. I Norge lagstiftade man om grov oaktsam våldtäkt 2000. Detta gjordes efter en omfattande utredning och en lång politisk debatt om våld mot kvinnor och rättssäkerhet i sexualbrott.

Stockholm den 29 september 2009

Eva-Lena Jansson (s)

Luciano Astudillo (s)